

POSTANOWIENIE

Dnia 20 grudnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z powództwa A. S.

przeciwko G. Spółce z o.o. z siedzibą w W.

o przywrócenie do pracy i wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 20 grudnia 2016 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w K.

z dnia 8 października 2015 r., sygn. akt V Pa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. nie obciąża powódki kosztami pełnomocnika pozwanego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 8 października 2015 r., sygn. akt V Pa (...), Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K. – w sprawie z powództwa A.S. przeciwko G. Spółka z o.o. z siedzibą w W. o przywrócenie do pracy i wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy – oddalił apelację powódki od wyroku Sądu Rejonowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K. z dnia 4 maja 2015 r., sygn. akt IV P (...), oddalającego powództwo.

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego powódka zaskarżyła skargą kasacyjną. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazano, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), ponieważ wyroki

Sądów obydwu instancji zostały wydane „z rażącym i widocznym dla każdego prawnika naruszeniem prawa”, z „oczywistym naruszeniem”:

a) art. 52 § 1 pkt 1 k.p. przez jego błędną wykładnię i w konsekwencji - niewłaściwe zastosowanie, polegające na przyjęciu, iż tryb rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika może być zastosowany w przypadku stwierdzenia naruszenia drugorzędnych obowiązków pracownika, podczas gdy prawidłowa wykładnia przepisu pozwala stosować tzw. „tryb dyscyplinarny” jedynie w sytuacjach wyjątkowych, gdy ustalenia stanowiące podstawę wydania zaskarżonego wyroku pozwalają na ocenę, że doszło do naruszenia obowiązków podstawowych, a naruszenia te mają charakter rażący;

b) art. 6 k.c. w związku z art. 300 k.p. przez jego błędną wykładnię i w konsekwencji błędne niezastosowanie w stanie faktycznym sprawy, polegające na uznaniu, że istniejące w sprawie liczne wątpliwości co do stanu faktycznego mogą obciążać stronę, która z faktów tych nie wywodzi skutków prawnych, co skutkowało uznaniem za udowodnione dopuszczenie się ciężkiego naruszenia obowiązków pracowniczych przez powódkę w oparciu o dowody, co do których sam sąd orzekający dostrzegł wątpliwości. Rozkład ciężaru dowodu w tej sprawie wymagał udowodnienia ciężkiego naruszenia obowiązków przez pracodawcę. Jeżeli w zakresie naruszenia tych obowiązków istniały wątpliwości, a nie udało się ich usunąć w oparciu o dowody zaoferowane przez strony, to Sąd konsekwencją nie udowodnienia tej okoliczności obciążyć powinien pozwanego pracodawcę, a nie powódkę;

c) art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 386 § 1 k.p.c. – zarówno Sąd Okręgowy w K. jak i Sąd Rejonowy w K. nie wyjaśnił podstawy faktycznej wyroku i nie odniósł się w uzasadnieniu do obligatoryjnych podstaw faktycznych rozstrzygnięcia tj. przyczyn, dla których odmówił wiarygodności i mocy dowodowej dowodom wnioskowanym i przedstawionym w toku postępowania przez powódkę, które wskazują na oczywistą niesłuszność rozwiązania przez pracodawcę umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną strona pozwana wniosła o wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania; z ostrożności procesowej - o oddalenie skargi kasacyjnej oraz o zasądzenie – w

zakresie każdego z powyższych wniosków – od powódki na rzecz strony pozwanej kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna powódki nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżąca wykazała istnienie przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Wykazanie podnoszonej w skardze oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) – jako przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania – wymagałoby przedstawienia tego, w czym wyraża się „oczywista zasadność” skargi oraz argumentacji wykazującej, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531, z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035, z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205, z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08). Podczas gdy dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania – z uwagi na jej oczywistą zasadność w rozumieniu

art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. – niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły, czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274, z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616, z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107, z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364, z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 r., Nr 13, poz. 230, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743, z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2013 r., III SK 11/13 – LEX nr 1380967).

Odnosząc przedstawione założenia interpretacyjne na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, że uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia powyżej przedstawionych wymogów; nie wykazuje, aby w sprawie występował stan „oczywistej zasadności” skargi kasacyjnej w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Skarżąca nie przedstawia w uzasadnieniu wniosku odpowiedniego wyводу, którym wykazałaby sugerowaną oczywistą zasadność jej skargi kasacyjnej z uwagi na naruszenie w „sposób oczywisty” wskazanych przepisów prawa materialnego i prawa procesowego. Zamiast tego uzasadnienie wniosku ogranicza się tylko do gołosłownej sugestii o oczywistym naruszeniu przez między innymi błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie wskazanych przepisów bez zestawienia tych twierdzeń ze stanowiskiem zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w K. w

zakresie oceny spornej w sprawie kwestii. Skarżąca odwołuje się w argumentacji uzasadnienia wniosku do powtórzenia uzasadnienia zarzutów jej skargi kasacyjnej.

Nie ma racji skarżąca w twierdzeniu o oczywistym naruszeniu przepisu art. 52 § 1 pkt 1 k.p. Sąd drugiej instancji ustalił, że w wytycznych, jakie powódka otrzymała w momencie rozpoczęcia pracy u strony pozwanej określono, że zadaniem pracownika zatrudnionego na stanowisku przedstawiciela medycznego jest odbywanie wizyt w celu informowania i zachęcania do stosowania promowanych produktów leczniczych. Skarżąca nie wykonała tego zadania aż sześciokrotnie, a następnie celowo i świadomie sporządziła nieprawdziwe raporty. Według Sądu drugiej instancji naruszenie obowiązku pracowniczego przede wszystkim w zakresie nieprzeprowadzenia wizyt marketingowych, a dopiero następnie w kwestii sporządzania raportów, nie było ze strony powódki zwykłym zaniedbaniem. Sąd nie dał wiary oświadczeniom lekarzy potwierdzającym odbycie przez skarżącą wizyt, gdyż przedmiotowe oświadczenia sporządzone zostały przez A. S. po dłuższym okresie czasu – rozwiązanie umowy o pracę otrzymała ona w dniu 22 października 2013 r., a oświadczenia podpisane przez lekarzy są datowane na styczeń i luty 2014 r. Ponadto lekarze ci jedynie podpisali te oświadczenia i to głównie ze względu na okoliczność, że dali wiarę twierdzeniom skarżącej co do prawdziwości odbycia przez nią spornych wizyt oraz ze względu na prośby powódki o podpisanie tych oświadczeń. Przesłuchiwani w toku procesu lekarze ci nie potrafili jednoznacznie i wiarygodnie potwierdzić stanowisk złożonych w oświadczeniach. Sąd nie dał wiary twierdzeniom skarżącej w zakresie odbycia wizyt marketingowych w dniach 9-11 września 2013 r.

Sąd drugiej instancji podzielił stanowisko Sądu pierwszej instancji, że naruszenie obowiązku pracowniczego przez powódkę nie było zwykłym zaniedbaniem, ponieważ powódka nie odbyła części wizyt, pomimo ich raportowania (jako odbytych) a naruszenie tego obowiązku nastąpiło z winy umyślnej, ponieważ powódka świadomie i celowo wprowadziła pracodawcę w błąd. W związku z tym pracodawca nie naruszył przepisów prawa o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia (art. 52 § 1 pkt 1 k.p.).

Bezpodstawne jest twierdzenie uzasadnienia wniosku o „oczywistym naruszeniu” art. 6 k.c. w związku z art. 300 k.p. Twierdzenie to skarżąca wiąże z

formułowanym założeniem, że Sąd uznał, że istniejące w sprawie liczne wątpliwości co do stanu faktycznego mogą obciążać stronę, która z faktów tych nie wywodzi skutków prawnych, co skutkowało uznaniem za udowodnione dopuszczenie się ciężkiego naruszenia obowiązków pracowniczych przez powódkę w oparciu o dowody, co do których sam sąd orzekający dostrzegł wątpliwości. Jeżeli w zakresie naruszenia tych obowiązków istniały wątpliwości, a nie udało się ich usunąć w oparciu o dowody zaoferowane przez strony, to Sąd konsekwencją nie udowodnienia tej okoliczności obciążyć powinien pozwanego pracodawcę, a nie powódkę. Taka sugerowana w uzasadnieniu wniosku sytuacja nie miała miejsca w rozpatrywanej sprawie – Sąd drugiej instancji rozpoznając apelację powódki ocenił całość zgromadzonego w sprawie materiału w ramach reguł określonych w art. 382 k.p.c. oraz art. 378 § 1 k.p.c. i uznał, że w rozpatrywanej sprawie nie było wątpliwości co do ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych przez skarżącą.

Sąd drugiej instancji nie naruszył w sposób „oczywisty” art. 328 § 2 k.p.c. – jak to bezpodstawnie twierdzi uzasadnienie wniosku. Zaskarżony rozpatrywaną skargą kasacyjną wyrok Sądu Okręgowego w K. zawiera w swoim uzasadnieniu wszystkie elementy określone w powołanym przepisie w zakresie wskazania podstawy faktycznej rozstrzygnięcia oraz wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. (pkt 1 niniejszego postanowienia). Rozstrzygnięcie zawarte w pkt 2 ma swoją podstawę w art. 102 k.p.c.